

(2) גלאם שזורה ८:८

א כל המצוות שבתורה, בין עשה בין לא עשה, אם עבר אדם על אחת מהן בין בודון בין בשוגנה, לשיעשה תשובה ושבות מחתמו חיב להתוודות לפני האל בדור הזה. שנ' אש או אשה יי' ישוע מכל תחתה האדם למעל ב"י ואשמה הנפש ההייה והתוודו אה' חטא אשר עשו, וזה וירוי דבריהם. וידידי של מצות עשה: כיוצר מתודה, יאמר אנא ייש' חטא עויתני פשעתי לפניך ועשתי לך וכך והררי ניחמתי ובשתי במשעי ולעלום אני חור לדרבי זה. זה הווא יעיקו של זידוי, וכל המבכה להתוודות ומאריך בעינן זה ההר זה משבות: וכן בעל חטא וואשמה בעה שביאין קרבנותיהם על קרבנותם עד שעשו תשובה אין מתכפר לחן בקרבנם עד כה שזורה עלה ויתרו זידוי דבריהם שני והתוודה אשר חטא עלה

(3) אין אקלה

לא, זיו זאמור ביום ההוא הלא על כי אין א-אלקי בקרבי מצאנו וכו'.
ונתקשו רבים בזוה, דאמאי לא מועל החטובה. ונtabונן דשם תשובה כפי מה שמורה שם, איד' נשכתב למצווה שישוב מכתלו ולא יחתא עוד, הלא אלא המצווה, מצואה ועומד לבלי לעבור על מצות הש"ת. וכי בשליל שעבר ושנה בה הורתה לו סלקא דעתך? הנה האורה הראשונה המונעתו מחתאו טרם שתטה היא מונעתו מחתאו גם אחרי שחטא. ועינן ספרי סוף שלח בזוה: וכוכב רבני בפירוש המשנה לנזיר פרק ו' במשנה דנער שהיה שותה יין הרבה, יעוזין שם דברים גמורים. אמן מצות התשובה, אשר על זה זה ציד מצוה פרטיה, הוא שאט חטא ועוזב את חטא מצוה להתוודות ולהגיד לפני הש"ת כי ירע בעצמו שחטא ובמבקש כפרה. וכן הוא לשון רבני בHALCOT תשובה: "כשעשה תשובה וישוב מהחטא פנירוט, לבלי לחטא מחתמת הצוויה השוא מצוה שלא לעבור בפעם הראשונה קודם שתטה בין מצות לא תעשה" ה' והתוודות לפניו הש"ת שנאמר וכו' והמודו את בטאתם. ומה שציריך ששבשה זו יחשוב שלא ישוב לכטלה ולא יעבור עד מצות פ"ה ה' הא נכלל בזידוי יעוזין שם. וכן בא אחורי החינוך וביאור דבריו. אבל על התשובה עצמה אין לחשבה למצווה חדשה, זולת התוצאות שכבר נצטו עליהם גא. וזה ברור.

(4) ה הצעץ
ה צוועם

בב' ל' ג' ערך 1

"עشا א-תיראש בני גרשון גסידם". בסוף הפרשה הקורמת כתוב: "עشا א-תיראש בני קחת", וככשוו "עشا וגוי גם דם", ואחר כך: "בני מרדכי", מבלי "עישא" כלל. נמצא שעיר נשיאת ראש הוא בבני קחת, ובבני גרשון אמם יש נשיאת ראש, אבל לא בתורת עיר, אלא "גם גם הס", ובבני מרדכי אין כלל נשיאת ראש.

כחות האדם ומידותיו רביים ושוניים גם, ולא די אם יברר האדם כה אחד ומידה אחת בלבד, ובכל השאר ישתמש לרע. אם בפיו, למשל, ידר בדברים טובים ובידיו יעשה מעשיים רעים, או שבמידת החסד ישמש לאהבת השם ואהבת ישראל ובמידת הגבורה ישתמש לבצע מוחלקת ורציה וכווצא וכדומה, הרי זה בטוב ושרץ בידו. ציריך ארום לאסוף וללבנס את כל בחותמי ומידותיו ולברורם ולשפרם. ואם אין מקבגה, שמידותיו לא ישתלטו על גופו ואבריו. גרווע יותר מזה הוא בשוגם בחזוב אין לו כלום וגם בגירוש הרע לא הצליח, אלא טובע בברוך של יציר לב האדם רע מנערויי".

וזהם הם בני קחת, בני גרשון ובני מרדכי. קחת הוא מלשון אסיפה וכינוי, כמו "ילו יקחת עפים". אלה שמאטפים ומכנים את כל בנות נשים ומידות לבם ומרומכים אותן ומטהרים אותן. הם העיקר בנשיאות ראש. "עشا א-תיראש בני קחת". ויש במקרה שלהתרומות בחויב אין אפשרות, אבל לכל הפתוח הצליחו לנגרש את הרע מגופם ואבריהם, שלא ישתלט עליהם. אמן לא זהה המטרדה הסופית לחיות "טור מרע" בלבד, אלא ציריך להגיע גם ל"זועשה טוב". אבל מכל מקום גם זה טוב. "עشا א-תיראש בני גראשון גסידם". "אגן ממצרים תשיע תגרש גויס", "זינגר ש מפיך איזיב". אחריו שלילת הרע יש לקותшибוא גם הטוב בחזוב, ולעת עתה גם הם בכלל נשיאת ראש. אבל אלה גם הרע עדין משתלט עליהם, הם הם "בני מרדכי". רע ומור להם, הם מרגשים מווירות ואין בכם להיפטר מודיע ולהשתחרר מהם. בהם אין נשיאת ראש כלל, אלא סתם "בני מרדכי". ומכל מקום אף הם בכלל החשובן. מכיוון שלפחות הם מתחררים על עצמם, סוף סוף יתבררו גם הם, "לבליתי זיך מפֿשׁו נדח", אלא שלעת עתה הם סתם "בני מרדכי", עד שלבסוף יגיעו לדרגת "בני גרשון" ומשם אף ל"בני קחת".

"דבר אל בני ישׂעָרֶל וְאַמְרֵת אֶלְתָם אִישׁ אֹזֶשׁ שְׁיִ וְפְלָא לְנִדְרָ גָּרִי גַּזְוִר
לְחוֹזֵר לְהֵי" (א, ב)

"למה נטמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה, לומר לך שככל הרואה סוטה בקלוקלה יזר עצמו מן הין". (רש"י)

וזקקה הרב שן צ"ל, האם אין די בראיות עונשה החמור של הסוטה, בכדי לACHINE אותו מלחטו? מדוע עליו לקבל על עצמו נזירות?

אלא באו חז"ל למדנו יסוד חשוב, שאם אדם אינו קבוע לעצמו גדרים ווושמרות, לא יוכל לו התרשוויות או עוזועים, ובשעה שיתקפו יצרו וווע, לא יוכל לעמוד בנסיון.

וזוינזוק היחיד המועיל לאדם הוא רק על ידי הגדרים שהוא גודר את עצמו וטרם בוא הנסיוון, לבלי יתרוקב למצב העולם להביאו לידי נסיוון, שכן ישעת הנסיוון עצמו, הוא שוכח כל מה שראה וידע, ונופל בקלות בראשתו של היצר הרע. لكن נתנו חז"ל עצה למי שעבר עליו זעוזע בראותו את חסותו, שאם ברצונו למנוע את עצמו ולהיות בטוח שלא יבוא לידי מושול, שיזיר עצמו מן הין.

על ידי המשמרות שמוסיף האדם לעצמו, יוכלקדם את פני הנסיוון בטרם יבוא, ויהיה חזק די כדי להשמר ממנו.

רבי מרדכי בן זצ"ל, ראש ישיבת "בית הלל", סיפר בשם המשגיח רבי אליהו דסלר זצ"ל, שבזמן שלא הייתה ידועה הסכנה הכרוכה בעישון טיגריות, נתג גם רבי אליהו לעשן בקביעות, ולאחר שהtrapסמה דעת הרופאים שהעישון מזיק לביריאות, החליט להפסיק לעשן.

וננה, הבחינו בניו ביתו, שכאשר הפסיק לעשן, סיפר על כך לכל בני ביתו, אף שהיה זה בנו גמור לטבעו ולהנחותיו הרוגיה, להציגו את הנחותיו.

לשאלתנו על כך, אמר להם נימוק מאלף, "היות שהפסקת الرجل העישון כドכה בקושי גדול, ובשל כך רבים מאלו המפסיקים לעשן חווים לאחר זמן לسورם, חיפשתי תחבוללה שתתקל עלי' להחזיק בהפסקת העישון. וכך עלה בדעתי, שאם יתפרנסם ברבים שהפסקתי לעשן, הפרוסם יצור אצלי אי נזימות לחזר לעשן, וכך אתגבר על יצרו ולא אען עוד".

לאחר כמה שנים, השתרע בסעודת מצוה, במהלך התכבד בסיגירה. הוא נטל מה תוך מחשבה שישגריה בודדת אינה מזיקה, וננה תוך זמן קצר חזר לעשן עשרות סייגריות ביום, כשnochoc בזזה,andal לעשן לחלווטין.

והסביר, נוכחותי לדעת, שאם פותחים ליצר אפילו פתח צה, כמו עישון סייגירה אחת, היצר נכנס דרך הפתחה, ובתווך זמן קצר מצליה Lageror את האדם לעשן אפילו ארבעים סייגריות ביום, ומה יש ללמידה ולהפניות לגבי כל הנהגה והנהגה.

(כג) כה תברכו את בני ישראל. כל דרך הפסח: כענין זה תברכו וכון: וכות תעשה להם לטהרות²¹. ועל דבר המדרש²²: כה חביבה מסר לתה הקב"ה תברכט לברנום במתנה שיהא כה בידם לבך את ישראל. ולפי שעתיד למסר לתה ארבעה ועשרים מתנות כתבה וזם זו הם עשרים וחמשה, לכך חביבה הלשון הווה: כה תברכו כלומר עט ברכת מתנות המ עשרים וחמשה. הרשו רайл²³: כה תברכו בנשיאות בטਪים: כה תברכו בלשון הקדש. כה תברכו בעמידה, כה תברכו בקול רם, כה תברכו בשם המפורש, כה תברכו פניהם נגדי פניהם. בנשיאות בטפם, דכתיב: וישא אחרון את ידיו אל העם וברכט²⁴. בלשון חקודש, בעמידה, בקול רם, דכתיב: אללה יפמוד לבך את העם²⁵, מה התאם בעמידה ובלשון הקדש²⁶ ובקול רם²⁷ אף כאן. פניהם נגדי פניהם. דכתיב: כה תברכו את בני ישראל אמר לךם²⁸. בשם המפורש. נאמר כאן: ושמו את שמי²⁹. ונאמר להלן: לשם * את שמו שי*.

דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמרו להם
(ו:כג)

עין בבענ"ט דכתיב כה תברכו להזכיר זכות ואני והנער נלכה עד כה
וכי עיי"ש דרומו על כל עניין ברכת כהנים. ודבר מעניין מצאי
בדברי רביינו בח"י דהא דכתיב כה תברכו היינו דכיוון דנתן הקב"ה לכהנים
פ"ד מתנות האמורים בפרשタ קrho א"כ הויסיף להם עוד מתנה במספר
ב"ה שהם יברכו את ישראל. והרבנן לכאורה פלא דכל שאר המתנות הוי
לכהנים המקובלין וכאן הם הנותנים ברכה לישראל. ואיל משות דהבטחו
להיות מתברכים ע"ד ואברכה מברכך או ושמו את שמי וכו' ואני אברכם
לכהנים, חסר זה מסpter ורבינו בח"י. אלא נראה דכוונתו דעתם הדבר שיהא
בזהם הכהן לבך דזהו בעצמו קבלה שאין סוף לשווית שלחה. אלא שלא
תבואך בדרביריהם דלמה נסכמה ברכת הכהנים דוקא כאן לפרש נזירות
ו מהו הקשר. ובשלמא לאלו הנהוגים בימי חנוכה שקוראים הנשיים
להתחילה בברכת כהנים היינו להספיק הברכה לחנוכה המשכן זה מובן
אבל הסミニות לנזירות טעונה בעי. והנראה דיש ללמד מכאן דיסוד
הברכה הוא דוקא ע"י בוטל עצמו וכמו דבשbeta איתך ברכו מן וקדשו
מן דהברכה בשבת בא דוקא ע"י מה שבטל כל המעשים יהשלך על ד'
יהך עין נעשה ברכו מן מה שלא ירד בשבת וכן הוא הענין בכל
רבר רעד מה שיוציא מגדר בטבע ונינגע בהקב"ה משפיע הכל לכל ברי

במונחים נטורים. מילויים אלה יתאפשרו רק על ידי הגדלת המונחים שמייצגים את
שניהם להם מתנות כהונה ולא קבלו חלק בארץ, בהם נמסר הברכה כמו
שנס מסר לאברהם אביו בדוקא כשהוא לוטך לארץ או הובטה בויהי
ברכה ואברכה מברך. תנו עניין הנזירות דכתבה תורה היפך הסותה דהוא
מתקדש עד כדי קדושת כה"ג ובמה, בדוקא על הפרישה מכל מני תאות
המצויים וכמו שכותב האבן עוזרא ולכך שיר אצלו לשון כי יפליא לנדר
 לנדר נזיר דהוא באמת פלא קיבל על עצמו לבטל הטבע ולפירוש ממנו
וליהיות כל עצמו תלוי במתנת השם. ולכן בא הברכה בגלו ריברכך ד'
אפילו בממון וישمرך מן המזיקין וכו' וכך הברכה בא לאלו המוכנים
לבטל עצם ולהיות תלויים לגשמי בהשחת השם.

8

גפ/ט ג'ג (9)

ביה תזכיר את נכי מילוטה למורו ישרוג לפני פקדי מנגנוכי היה גומר שיברתו הוינו
הן חט פדריכי הנק נגידיך ולכיתמי מזגדיליס פפקד היה מר נאש אקייס האפסי טהני
מוא למכניס ציברלי הרוגס היה עיתם ופזרך הרוגס עית, וכל נfine היה זדריס הנק
לברקך פולל הין חטו רועיס וחפליס כברקך, ולטן הין חטו זדריס
מחטב שמספקיס נסומוט מברלה כנכיס וגם הדרון נרכת ס' מרוובח וחביבה יותר
וככל כמה קסל מברך למבירו בעופר, ואורנית ימייס, וכבוד וכלהמה מה שעפ"י פרוב
הקהלס חפן בו, ובהתה לפעמים עסור שוחר לו עליו לרעתה, וכן קן צחיו וכבודו לכלימה
היה נהלס חטו יודע מה לטובמו הוא לרעתו מכבק דבריס נטהו מיל, ורוחו בספרים
כך הצלל סטי יtan לו מה סיינט לטוב לו ואורנת במקה' בוכות מכתנה להבות, אל
ונעט תפלק קבע אלם רחמים והאנוכיס ווי שלם טבקט מהט ס' לדר קבעו סטן פל'
נ湧בע לדר מהכירוש וקונגע לי מה יtan לו, הול' ט' יודע סחוות לרע לך וסיפה טונה
רעל נfine לא מצע תפלק קבע סייטן לדר זה זודך הול' חט ט' יודע כי קום פלעג
ט' רך שחיינו לרהי' פל' לפי מעמיד חנקך יtan לה, וסיני הול' רחמים והאנוכיס פלי'
סמרקס ולא נfine:

וְאָמַר מֵעָמָה זֹה שָׁהּמוֹ יִשְׂרָאֵל נֶפֶגֶת כְּכָבֵד אֲתָּה מְזֻהָּה לְכָבֵד הָוֶה, כִּי
בְּרוּךְ הוּא מֵהֶם סְמִינָךְ לְחַנִּינוּ וְקַיִם יוֹלָד הַסּוֹבֵר הַשָּׁׁבֵךְ רַע הַזָּה
הַזָּה לְרִיעָס הַלְּגָם בְּרִירָה קָסְגָּם סְבִּטְבָּעָה הַגָּדָס שְׁמַתְוֹקָה לְנַעֲסָר וְנַגְּנִיס וְנַבְּול וְנַמְּבָרֵךְ
שְׁטוֹב הַזָּה חַכְלָה חַיָּה זֹה רְוִיָּה לְךָ בְּרִירָה מָה שְׁבָרָה לְפָנֶיךָ וְלֹא נֶפֶגֶת גַּגְגָנְבָּעָה, וְנֶסֶר
מְהַבְּרִיכִי מִפְּרִיךְ יְהִי רְקֵבָה תְּבִרְכָּה חַוְתָּנוּ, וְכֵל מִתּוֹס וְהַמְּרֵבָה כִּי בַּמָּה יִבְרְכֵי
יִשְׂרָאֵל בְּרִיךְ טַהֲרָה וְסַמְרָה וְכֵי סַלְהָ טַהֲרָה זֶה הַלְּגָם נְלוּוֹת לְכָבֵדים שִׁיבְרָאֵל
וּמְנֻמְּדָס יְלַעַן בָּהָה לְגָרְבָּס, הַלְּגָם סַלְמָה רַבָּה טַבְרָא טַבְרָא יִשְׂרָאֵל נֶפֶגֶת רַעֲנָס וְזָה
בְּלָכָה נֶפֶגֶת כְּנִי הַלְּסָס, וְלֹא נֶפֶגֶת עַלְיָגָס נֶבֶרֶךְ סְפָס בְּרִיךְ טַהֲרָה וְסַמְרָה יְסַמְרָה
פְּרִוּסִים בְּנִירָה זֹה נֶפֶגֶת טַבָּס לְבָעָסְר בְּרִיכָּס טַבָּס כְּטָבָר וְלֹמִי סְפָס לְעַנְיוֹתָה
יִנְרְכָמוּ טַבָּמָה שָׁלָמָה יְקִי לְזָה וְקַיִם כְּלָמָד כְּפָרְכָטוֹ טַהֲרָה בְּלָכָן זֶה חַלְלָה שְׁמָן טַהֲרָה
לְזָה עַסְרָה וְנַגְּנִיס וְכְלָוָה, הַלְּגָם כָּה בְּלָכָן זֹה לוֹקָה חַבְרָנוּ לְזָה בְּנָיָה, וְזָה סְיוּמָה לְסָהָיִל מְדֻרְשָׁה
חַעֲפָיִי שָׁהִינִי מְזֻהָּה לְנַכְּנִיס בְּרִיךְ הַתְּסָס הַזָּה עַוְמָּד וּמְבָרֵךְ הַתְּסָס הַזָּה חַסְכָּתָה הַזָּה נֶגְבִּי
לְדִילִי, בְּרִיךְ תְּחַצֵּב וְחַסְכָּה וְשַׁטְּה הַזָּה צַמְמָעָה בְּכִי וְאַלְפִּי אַגְּרָנִיס וְזָה לְנַחְרִיךְ טַעַד וְקַלְלָה.

ג) כדי לבאר טעם שלישי להשמה, שיצאה מabit הרב והקיפה את כל העיר-נקדים לפרש את דבריו המדר' על הפרשה, שקדנו הים (נשא): זוכת דוד' לצבי וכו'. מה האוביי הזה מקוף מקום למקום וכו', כך הקב"ה מקוף מכונת זו, לנכמת זו, כי' למה? בשביל לבך את ישראל וכו', באיש זכותו (ר' באיזו זכות זכו ישראל לברכת כהנים) בזכות של אברהם אבינו דכתיב כה תברכו כמה דתימה (בראשית ס"ז) כה יהיה לך ועך ובמדר' פ"א ס"ב), והדברים סתוםים וחוטומים. וכי באה הדרשה הווא רק מפני תיבת 'כה', שנאמרה בזה ובזה? אמרת? ובונאי יש עין גדי, המשקה את שני הדברים האלה. וכן הלאן אמר אל אהרן ולא בנוי', שנאמרה בברכת כהנים ולא נאמר אמר אל הכהנים, וכדומה) – צריכה ביאור. וכבר הרגישו בזה במדרש (שם ס"ד).

10
כטב
הנור
הנור

אך עצם הברכה, שזו ה' את אהרן ובניו לברך את ישראל, צריכה ביאור; הלא הברכה והקללה תלויות בקיום או בביטול מצות התורה, וכך שנאמר (דברים י"א) ראה אני נזק לפוניכם היה ברכה וקללה, את הברכה אשר השמעו וגוי והקללה אם לא תשמעו וגוי; וממילא קשה מתי יוציאו הכהנים בברכתם? מפנין, אם יקימו ישראל את התורה – ברכת אמרה כבר בתורה גוטא מפני הגבורה, ואם חילתה לא יקימו את התורה, הלא לא מועיל להם ברכת הכהנים? ושאלת זו יש לשאול על כל הברכות האמורות מפני צדיקי וקדושים עליון ושמני

מזה בארכוכה בדروس ד' (עי' שם ומטה נחחות). ואמרנו בזה כי המחבר ר' ע"י התקרבותו לאיש האלקים המברך – מתרומם למלכת כי המברך משיער עליו שפע קדושה ומגער בו אם בחות הטוב הצעונים בו להתגבר פל יזרו וגוא מתקפל לפניו לשמע בקהל ד', וממילא געשה ראיי לקבל את הברכות המובטחות למקיימי תורתה רחמצות: וכן הוא לחיפך בקהלת, שהמקל פוזדר בו בהאי, אשר שם אותו פשרה לקלותה את כחות הטומאה והרע, וגוא אק בו ד' כה להתגבר על יצרו, וממילא באים עליו כל הקלוות האמורות בפרשタ, «והיה אם לא תשמעו».

(1) ועי' זה נבנין את הפירושים הכהפחים, שנאמרו במדרש על הפסוקים של ברכת הבנים (שם סי' ח' ו' ז'): יברך ה' בבניהם ושומר בבנות וכו', ד'א ושומר מיצח'ר שלא יוציאך מן העילם, ד'א ושומר ישמור רגליך מן גיהנם. יברך ה' יתן לך מן מאור השכינה, ד'א יברך זה פואר תורה שאיר עיניך ולבן בתורה ייתן לך בנין בני תורה כמה דתימא כי נר מצוח תורה וכו', אור וכו'; ויהנוך יעמיד סמן נבאים וכו' ד'א ויהנוך בתלמוד תורה וכו', ישם לך שלום זה תורה. כמה שנאמר ה' עוז לעמו יתן. – הר' שהברכות האמורות מפי אהרן ובנינו הנה «רווחיות». אבל יחד עם זה מפרש המדרש: יברך בממן ושומר מן הליטים וכו', יברך ה' בברכה המפורשת בתורה: ברוך תה' מכל העמים, ברוך אתה בעיר גנו, ברוך טנאך וגנו. – הר' שהברכות האלו «גשמיות» הנה לדברינו ניחאה, שא"א להברכות האמורות בפרשタ «והי אם תשמע ליקול ה'» (ברכות גשמיות) לחול. עד שיתקיים המונאי הזה нам תשמע בಗול ה'), ולמן על הכהנים להעלות ע"י ברכתם את העס. לבך אותו במאור השכינה ובמאור תורה, בנבאים טובים, ובשמירה מן היצר ומן גיהנם, ועי' ברכות אלו צאצאייהם. ותhea בברכתם שלטה.

וע"ז מתחמי המדרש «באיזה זכות» וכו' ישראלי, שיהא הקב"ה משתדל כי בברכתם ר' אל הלא הבחירה נתנה בידי האדם, ובידיו טובו לקיים את כל דברי תפוכתך וכו' יבואו עליו כל הברכות, המובטחות למקומות התורה, ואם ישאל בעזם לא יחושו חיזי לזה – למה לו להקב"ה להשתדל בתקנות? ומדוע צוה לאחרון ובניו, «כח תברכו את בני ישראל»? ומדוע הוא בעצמו כביכול מפקח, «מכנשת זו לכוננת גוי כדי לבך את יישראלי», לעורר בהם ע"י קדמתו את כחות דתוטם, את אהבתו ויראתו לעשות רצונו ולהתברך מילא בכל הברכות האמורות בתורה זו ע"ז ענה: «בזוכתו של אברהם אבינו», שתתפלל על בניו שיהי עוזים רצון קוגן, והקב"ה הבשיחו ע"ז בלשון «כח יהי זרעך».

כי מצינו לאברהם, שנסתפק לכואורה מהבטחת הקב"ה, שהבטיחו על הבנים עוד בזאתו מחרין ואמר לו (בראשית י"ב): «לורען את הארץ הזאת», וכן נאמר «לך אתנה ולזרעך» וכן «ושמתי את זרעך כעפר הארץ» (שם י"ג) ואחריו כל אלה טען לפני הקב"ה ואמר «ה' אלהים מה תמן לי ואני חולץ עיררי» (שם ט"ז), כסותפק חלילה בקיומה של הבטחתו יתרברך, ולמן מצאנו לחזיל (ב"ר פ"ד ס"ט). שהוציאו את הדברים מפשוטם ודרשו: אמר אברהם לפני הקב"ה: «ובשי' אם עתיד אני להעמיד בנימ ולחכינך, מוטב לי ואני חולץ עיררי, וכואורה קשה למה חSSH אברהם, שיהי לו בנימ שאינם מהונגים אך אפשר לאמר, שמנני שאמր לו הקב"ה «ושמתי את זרעך כעפר הארץ» (שם) ופירשו חזיל (ב"ר פ"א) מה עפר הארץ עשו דיש כן בנין עשוין דיש למלאות, ואברהם ידע כי השופט כל הארץ עשה משפט ולא עבד דין באלא דין ולא ולמן חשב בזדק שבינו יסורי מדורן ה' ולמן ימסרו ביד פוניהם ויהיו דיש למלאות – כעפר הארץ, لكن טען לפני

ב' כה תברכו את ב"י. באיזו זכות
(וכן ב"י לברכת כתנים?) נוכחות של
אברהם אבינו דכתיב כה תברכו כמה
דרומה (בראהשית ט") כה יהיה זרעך
(במ"ר פ"י א, ב). לא על הגיריה שוה
(כה... "כה...") לבדה בוגניה דרשת
וז, אלא שהבטחה "כה יהיה זרעך" גרmeta
לציווי: "כה תברכו את ב"י". היא נתנה
לא"א אחרדי תפילהו: "ה' אליהם מה מתן
לי ואני הולך עיררי" (שם ט") ; ואך
שכבר הבטיחו ה' על הזרע ("לזרעך אתן
את הארץ... לך אתגנה ולזרעך") — שם
יב) וא"א האמין בה' ובהבטחתו, אבל
משמעו מפי ה': "ושמתי את זרעך בעפר
הארץ" (שם י"ג), חשש שהיה לו בנימ
שאנים מהוננים (שאו היה, דומים לעפר
הארץ, שחכל דעתו אותו), והוא התפלל
ואמר, ברש"ע אם עתיד אני להעמיד בנימ
ולהכיעך מوطב לי ואנבי הילך עיררי
(ב"ר פ"מ"ד, ט). וזה אמר: "ה' אליהם
מה מתן לי, איהו בנימ תתן לי? בנימ
משהיתם, זרע מרעים? — אין לי حق
בבנייה מלאה: ואני הולך עיררי", וכן

אמר א"א: "הן לי לא נתן זרע", הזרע
שאמה אומר לחת לוי (שלא יעשו רצונך
ויהי בעוגם בעפר הארץ) הוא לא "לי",
ואין לי חפץ בזרע כות. ואנו הוציאו הקב"ה
חוץ וצוחו להביט על הוכובים ואמר
לו: "כה יהיה זרעך", ובתורה "ה' ד"יב"
בארנו בארכוה מפי הכלמים וטפרים, שאין
הכונה "כה" רק הוראה על שיטור הבמות
אל עיקר — על איכות. ובטעם שיהיו
דומים לכוכבים מרים באיכותם לתהיר
ליישבע תבל באוד דעת אליהם ויהיו
מצדיקי הרבים ככוכבים" (דניאל י"ב).
6 לא שודוק מפני תועדות הנעלת הואה
יהו, ע"פ רוב, כ"עפר הארץ", אשר הכל
דשין אותו (ובעה"ז האומר דבר הגון
מתמעט לוגמת הירח — חולין ס') מפני
הקגאה והשנאה של שאר העמים, שלא
כולם יחמו לקבל מפי זרעך את או"ר
התורה ותוכחת מוסר וישנאו אותו (ע"ד
"אל תחיה לך פן ישנאר"). ותיפילתו של
א"א והבטחתה שננתנה לו "כה יהיה זרעך"
גהמו לכה תברכו את ב"י". שג' "כה",
האמור בותה. מראה בעיקר על איכות

הברכת: "יברך ה' בניים... וישראל
מצחיה"ר שלא יוציאך מן העולם... יאר
ה' יתן לך ממן מאור השכינה. ד"א יאר זה
מאור תורה שיאיר עיניך ולברך בתורה
קוויתן לך בניים בני תורה... ויתחנן יעמיד
מק גבאים... ד"א ויתחנן בתלמוד

הקב"ה, אם בני יכעיסו אותך — מושב ואנגי הולך עיררי, כי אין לך צורך
בבנייה, כדי למסר להם את כספי ותחבי אשר נתת לך, אלא כדי שיפרסמו
אלחותך בעולם ווישכו את אשר החלותי בעבודת ה': אבל בבני משיחים
וזע פרועים — מושב ואני הולך עיררי, ואני אמר א"א, והן לי לא נתת זרע,
הינו ש愧 שבבתחנני על הארץ, והינו שלא ילכו בדרכי ה' — חזא לא כל' יחי
הרוע ואני לי צרך בזעף פסול, אז הוציאו הקב"ה החוצה וצוה עליו להביט
על הכוכבים, ואמר לו: "כה יהיה זרעך", — "כה" — ככוכבי השמיים.
uosim רצון קונים ומארירים לעילם, וכבר פירשו בהכתרה והקבלת
שאין הלשון, "כה" מורה על שיטור הבמות, אלא על איכות. וטעם שיחי
/) דומית לכוכבי מרים באיכותם להoir לישבי תבל אור דעת אליהם, וכמו

שנאמר — דניאל י"ב — ומזרקי הרבים ככוכבים לעולם ועד) ואך שיסרו בניין
לפצעים מנין אורחה וייהי אז לעפר הארץ, אבל בכלל יארו לכל ישבבי תבל
כוכבי השמיים, וכמוך יפיצו דעת אליהם בארץ.

6 ותפליה זו של אברהם אבינו והבטחתה, שננתנה לו, "כה יהיה זרעך" —
גרמו, לכלה תברכו את ישראל, שהיא הקב"ה בכיל מקץ מכנסת זו
לכנסת זו להשתדר לברך את ישראל, הינו להומם משפטותם עיי קירוב
שלינה, הבאה לבית הכנסת בשעת ברכת כהנים, כדי לעורר לבב' ישראל
אהבתו ויראותו שיהי מזרקי הרבים ומזהירותם ככוכבים, כמו שהבטחת
לאברהם, "כה יהיה זרעך", וממילא יזכו עיי זה גם לברכות ארציותות האמורות
בutorה. יוכו לכה תברכו את בני ישראל — לברכת כהנים הכפלה ברוח
ובגשם.

ומכיוון שהברכה האמורה מפי אהרן ובניו מתיקת בתהברחים ובבנייהם
רק עיי החעורות לתורה ולקיים מצותיה, מילא מסוגלים לברכה זו רק
אהרן ובניו, — כהן גדול כזוה, שבנוי עמו, ומעשי אביהם בידיהם —
וההולכים כמותו בדרך ה'. רק אהרן כזה, העולה על הדוכן עם בניו, שגדל
לتورה ותתעודה, יש בח בידו להשפיע על העם, שנות הם יעשו כמעשייה,
ודבריו יהי נשמעים לעבדותו ויראותו, וברכתו הייצאת מן חלב: "יברך ה'
בבנייה עוסקים בתורה ובמצוות" תכנס אל הלב ומתעורר באמת את בני ישראל
ללמוד את בניהם תורה ולעשותם כל' קיבול ל渴ת הברכות. האמורות מפי
3 אהרן ובניו, ולכן בא הצעוי, דבר אל אהרן ולא בניו. ושما תאמר שבמקרה
נארה לשון כזו, لكن הוסיף: "כה תברכו את בני ישראל", שנה עליו
הכਮוב לעכב דוקא "כה", דוקא אהרן, שנתקימה בו הבטחת, "כה יהיה זרעך",
דוקא אהרן שגדל את בניו לתורה ותתעודה והרביך תורה בין העם, ראי
לבך את עם ישראל, וברכת פיו יתברכו באמת בחומר וברוח
6 אבל אהרן כזה, העולה על מדוכן, אלא בניים, מפני שהלכו לרעות בשדה
אחר ובילד נקרים ישפיקו, — אין ברכתו ברכתה, אדרבה מפני יראו וילמדו
לחנן את הבנים לא תורה ומילא יביא חילתה על העם קללה ולא ברכתה.
ואע"פ שכבר ראתה העדה הזאת, איך הכתן הגודל שלת מגדל את
בניו לתורה ולהזעקה, אבל עוד בת א) היה לא אהרן, והכל היו מסתכלים,
מה יעשה ביום שידור בה; ועתה תיל הלא אתם רואים. שלא הלהה בתו
אחרי הבמורים העשירים, שהסבירו לפתחו ורצו להמתן בו, וחת'ה הנגדל,
הדבוק בשכינה כביכל בתורתו ויראותו התרדק בה גס עיי השאת הכת
לחתי, ועל חגיגת הנושאין באו כל בניו, כולם אוהבים וכולם

תורה... זישם לך שלום זה תורה" (במ"ר
פ"י). וכל הברכות האלו נחוצות לזרע
אברהם, כדי להאר לעולם לעולם ולדרים עליה
בואר ה' ותורתו ויזהרו ככוכבים לעולם
ועד.

(בג) יברךך ה¹¹⁵: נכלל בזה לכל אדם כי
הראוי לו להתברך. כמו שכתבתי בספר
דברים (טו,טו) על הפסוק "ולא יראה את
פני ה' ריקם וגוי כבודת ה' אלהיך אשר
נתן לך" - הברכה תהא לפי הברכה
שנתברך עד כה, לעוסק בתורה בilmorot,
ולעוסק במסחרו - בסחרותו, כך נבל בזו
הברכה הכללית "יברכך ה'" תוספת¹¹⁶ לכל
אדם במה שיש לו.

(14)
(15)
(16)

וישמרך¹¹⁷: כל ברכה בעי שםירה שלא
תיתפרק לروعך ח'ו, בעל תורה בעי שםירה שלא
מן הגאה וחילול השם, וכדומה,
וכמשמעותו - שלא ישכח. בעל נכסים בעי
שםירה שלא יהיה עושר לרעתו¹¹⁸, כמו
בקוח ונבות היורעאלי, וכדומה, ובמשמעותו
- שםירה מגניבה ואבידה וכדומה. כל עניין
הטעון ברכה נדרש לשמייה מן הגודם
לצער.

(כח) יאר ה' וגוי: הינו, שהכל ירא¹¹⁹
ועליך זורת ה', ולא שזו הצלחת המזל.
וממשמעות "פניו" הינו - השגחתו, כעין
לשון "ופניתי אליכם" (ויקרא כו,ט). יש
שהוא מושג מהקב"ה אבל אינו ניכר שאר
השגחה ה' עליו, וא"כ ההשגחה של א'ל
באורה (בהארה), אבל כאשר הכל מכירם
שהשגחת ה' היא מצליחנו מיקרי "יאר ה'
פניו אליך" - יהיו פניו אליך בהארה.
ויהנך: קבלת החפלה ובקשה¹²⁰ מיקרי י'חן

וזהסד¹²¹, כלשון המקרא בספר ישעה
(ל'ג,ב) "ה' חננו לך קיינו", ואין "קיינו" אלא
תפלה, בדניא במקילתא וספר. ומה
רביינו בשעת העגל אמר בסמכיות לבו בטוח
ביה' שישמעו תפלו מושום ש"אתה אמרת...
וגם מצא חן בעיני"¹²², כמו שכתבתי
בספר שמות (ל'ג,ב). ומה הטעם דריש
בחגיגה (יב,ב): כל העוסק בתורה בלילה,
חווט של חסד משוך עליו ביום, שנאמר
(ההילם מב,ט) "יום יצוה ה' חסדו,
ובليلת שירה עמי, חפלה לאל חי'", פירוש,
מה יהיה "חסדו" אשר יצוה ה' על העוסק

בשירה בלילה, הינו "חפלה לאל חי'" -
שתקובל תפלו¹²³.

דנהה¹²⁴, אחר שיאר ה' פניו והכל ירא

שהאהובacha בעינו יחברך¹²⁵, מילא מובן

שיבקשו בניי אדם ממן להתפלל ברעותיהם.

משום הכי הסמיך הברכה זהה "ויהנך" -
שתקובל תפלו גם עברור אחרים.

(כ) ישא ה' פניו באנן¹²⁶ משמעות "פניו"

- מדותיו, শমানীয় পনিস¹²⁷, באשר לפי

מדות האדם משתנה צורת הפנים, אם

בפנים צוהלות או גומות וכדומה. ותבונת

ברכה - שעיבנו מדונינו של הקב"ה בחום

תחנו, וכדומה ונשות אליך. ועין בספר

שמות (ל'ג,יד)¹²⁸.

וישם לך שלזום: אחר כל הברכות מרבים

בכל המצויק אותם, שבלי שלום אין נחת

בשוב ברכה¹²⁹.

57

58